

תמונה מתוך "מוות עם שחר" מישטר-אימים בפרו

החינוכים בין גראמשי (אחד ממקימי ה"מפלגה הקומוניסטית באיטליה) לבין מוסר קווה ונציגה הרישמי בארץ המגף, פאלמירו טוליאטי — כל זה על רקע תקופת מאסרו של גראמשי, סרט שני שלא השביע את רצון הקהל היה הסרט השווייצרי האינדיאני נים עדיין רחוקים, סרט-מחאה נגד האטי-מות והאדישות של החברה השווייצרית המובילה נערה רגישה ליד יאוש, כשהיא מניחה לעצמה למות מרעב ואפסית-לחות. סרט זה זכה בשני ציונים-לשבח (אחד מטעם שופטי הפסטיבל, השני מטעם ועדת שופטים אקדמית). סרט שווייצרי אחר, סן גוטארד, משחזר את התלאות שבחפירת מינהרת סן גוטארד לרכבות במקביל לזו שנחפרה בימינו לאוטוסטרדה. זאת, כדי להצביע על הבעיות הכלכליות והסוציאליות והחברתיות, ועל אי-הצדק שנעשה לרבים תוך כדי מיבצע שהכל מברכים עקרונית על קיומו. כשהוכרז כי הסרט יזכה בפרס השני של הפסטיבל, כבוד גדול לסרט שיוצא מקנטון טסין (לקנטון שבו נמצאת גם לוקרנו), פרצו בקהל שריקות אחדות. וכאשר המנחה איחל לקנטון שימשיך בדרך זו, נשמעו קריאות בנוסח: "אבל לא עם סרטים כאלה".

האחרת — לדרום-אפריקה. הפרס האחד שכולם קיבלו באהדה בולטת היה הפרס המיוחד שניתן לדרום-אפריקאים רוס דבגיש (הבמאי) ואתול פוגארד (שכתב את התסריט והופיע בתפקיד הראשי). שמו של הסרט הארוך, והוא אחד התיאורים המרשימים, הצנועים, המרכזיים והפיוטיים ביותר של אדם הנלחם בהתמכרות לסם, ושל מישפחת האיכרים הפשוטה המנסה לעזור לו בכך. פוגארד, שהוא מחזאי בעל שם (בוסמן ולנה שלו הוצג בזמנו ב"בית-הרחק) היה האישיות הבולטת בפסטיבל, הן משום עמדתו האמיצה מאז-ומתמיד בבעיות הגזע במולדתו, והן משום שבסרט זה הוא שם את הדגש על חלק מסוים של אוכלוסיית דרום-אפריקה שאין מרבים לדבר עליהם: הבורים.

פסטיבל שז' כבוד. לסיכום, אין ספק ש"לוקרנו" הוא פסטיבל צנוע יותר מן המפלצת רבת-הראשים של קאן. אך מי שום כך גוז יותר להתבונן שם בסרטים בתשומת-לב, והשוב יותר לתעשיות ולאמנים מתחילים (כמו התעשייה הישראלית, למשל) להשתתף בו בקביעות. בלוקרנו, לפחות, מרגישים בנוחותם, וזה חשוב לא פחות מקבלת פרסים.

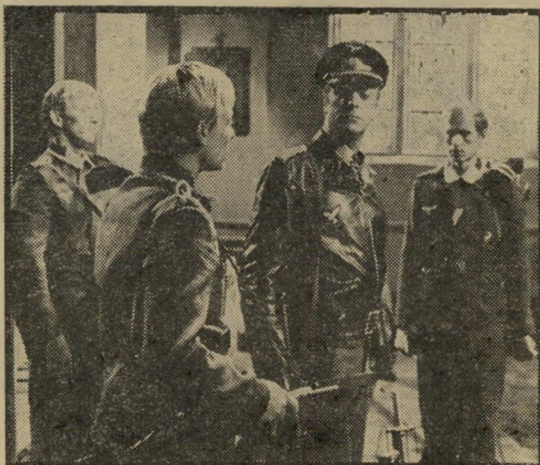
ובסופו של דבר, פסטיבל שהציג לראשונה לפני העולם את רומא עיר פרוות ואת גונבי האופניים, פסטיבל שהכיר ב"גדולתו של אנטוניו" עוד לפני הטריילוגיה הגדולה שלו (הזעקה קיבל שם פרס ראשון) ואשר שימש במה בינלאומית ראשונה לאנשים כמו מארקו פריי וקלוד שאבול, שלא לדבר על אינגמר ברגמן — פסטיבל כזה אינו יכול להביא אלא כבוד למשתתפים בו.

הזדמנויות לכמה מן הסקנדלים הקטנים שבלעדיותם אין פסטיבל. כמו, למשל, ה"שערוריה" שקמה עם הופעת שרי-הקולנוע הביאלורוסי ולדימיר מאטייב, שבא להציג סרט (פוסר מאד) בשם "כח של סונטות" משום שהבמאי, ואלרי רובינצ'יק, היה עסוק בסרט אחר (כך לפחות הכריז מאטייב). השר הכין לעצמו בביתו נאום מפורט, אולם קבוצת במאים שווייצרים זועמים הפסיקו אותו באמצע, וטענו שכל עוד מחזיקים בברית-המעצות במאי בכלא בשל היותו הומוסקסואל (הכוונה לסרגיי פאראד'אנוב האוקראיני), אין לשר סובי ייטי מה לעשות בפסטיבל סרטים.

פרשיית הפרסים. אשר לפרסים, הם התקבלו בלוקרנו באותו חוסר-שביעות רצון שאיפין את חלוקתם גם בפסטיבלים גדולים יותר. שני סרטים זכו במיוחד במחמאות רמות: "מי הכלב של אנטוניו גראמשי", סרט איטלקי שזכה בפרס הראשון והמתאר בצורה דידקטית יבשה מאד את

זאת משום שהפסטיבל, אחד הוותיקים ביותר באירופה (הוא נחנך שנתיים לפני קאן, בעיירה שכנה ללוקרנו, לוגאנו, וחנך השנה את הפסע ה-30 לעריכתו), שם ל"עצמו כמטרה לעודד קולנוע השואף לחדש, להבקיע דרך לסיווגות חדשים וליוצרים חדשים. מימיו הראשונים, היתה האטרקציה העיקרית בו הצגת-ערב חגיגית באוויר הפתוח — בהתחלה בחצר הענקית של המלון הגדול בעיר, מלון גרנד ואחר-כך, כשהמקום היה כבר צר מהכיל את כל המעוניינים. עברו את הכיכר המרכזית בעיר שנסגרת במשך הפסטיבל, מדי ערב, לתנועה ומאפשרת לקהל של עד ארבעת אלפים איש לחזות בסרט בתנאי מיוג אוויר מוצלחים יותר. סמוך לחצות הלילה, מתכנסים העיתונאים כולם בחצר הפנימית של מוזיקורת הפסטיבל, יושבים ליד שולחנות, ממגינים משקאות ופגזים את כל יוצרי-הסרטים שיוצגו באותו היום. הסקנדל הרוסי, מסיבות אלה היוו

(המשך מעמוד 45)
מדינות כמו שווייץ וצ'כיה (בזמנו) או קנדה כבשו לעצמן מקום בקולנוע הרציני. הרי זה רק בזכות סרטים "לאומיים" (כלומר, כאלה העוסקים בעיקר במציאות בתי-סוהר בפרו. שלא לדבר על מאשר בתל-אביב) ועל אותם הצופים ש"ניגשו אחרי הסרט אל הבמאי אברהם הפנר וטענו באוזניו כי סרטו הוא מיזק אנושי יחידי בפסטיבל של אידיאות יבשות. ואומנם, פסטיבל לוקרנו השנה היה פסטיבל שבו הכוונה הטובה של יוצרי הקולנוע למיניהם היתה במרבית המקרים משכנעת יותר מן התוצאה המעשית שהתקבלה על הבר. המהאה הפוליטית זעקה שוב ושוב על המסך והתקוממה נגד תופעות מכל הסוגים — מבתי-סוהר בפרו ועד לשכונות עוני בוונצואלה, צנזורה במכסיקו ואפרודיות החיים בפליין. הפנימית של ארצם), ומשום כך טוב שיש דודה קלרה.

מייקל קיין: מי מאמין שהוא רע?

פעם בסיומן-שאלה גדול, דורש את מידת החיסון הגדולה ביותר כנגד מראה צלבי-הקרט. אחרת, קשה מאד לחזות עם גיבורים כמו מייקל קיין ודונאלד סאתרלנד, העומדים בראש הוולשים. סום מאנקייביץ', שכתב את התסריט לפי רב-מכר של ג'ק היגנס, דחס כל-כך הבה התחכמויות ואימרויות-שפר לתוך הדיאלוגים בסרט עד שלעיתים נדמה כאילו זוהי תוכנית-בידור שבה יש לשמור על ברק חיצוני כדי להסתיר את מה שאין בפנים. הגישה, במיקרה זה, נכונה, וייתכן אפילו שהיא תעזור להצלחתו המיסחרי תשל הסרט.

סילבסטר סטאלונה — הפי אנד!

שגם מיספר השגות מוסריות שאפשר היה להעלות בנושא (למשל, רוקי עובד חלקית אצל "סנדק" השכונה כגובה, ו"סנדק" זה הוא עוד יותר חמוד ממארלון בראנדו-קור-ליאוונה) נמוגות כלא היו.

כך חוזר הקולנוע למלא תפקיד חיוני שהיה לו פעם: בית-חרושת לחלומות. ואם רוקי מחזיק מעמד נגד סופר-סורטאי כמו אפולו קריד (שהוא העתק של מוחמד עלי), אין כל סיבה להטיל ספק ביכולתה של ישראל להחזיק מעמד נגד העולם כולו.

ראיתי גם

נאצים טובים

הנשר נחת (תל-אביב, תל-אביב, אנגליה) — סרט זה הוא חלוץ על האופנה החדשה המסכים: הצגת הצבא הגרמני במילחמת-העולם השנייה כצבא מיקצוענים בעלי עקרונות נעלים, כשלעצמם, שעמדו בצד הלא-נכון של המיתרס בגלל כמה נבלים ומטורפים שעמדו בראשם. והרעים האמיתיים, כפי שיודעים כולם, היו כמובן היינריך הימלר וכנופיות האס-אס שלו. מי שמסוגל לבלוע ששפת-עולם זו ולהתעלם לחלוטין מכל מה שידוע על מילחמת-העולם יוכל להתייחס לסרט זה כאל סרט-פעולה מן השורה, מעין גרסה הפוכה של 12 הנועזים. במקום שכוחות-הברית יארגנו קבוצת-מחץ לפעולה בתוך השטח הגרמני, הפעם זהו הביון הגרמני שמארגן קבוצת נואשים אשר יוצאת לאנגליה כדי לחטוף את צ'רצ'יל, בכבודו ובעצמו, בעזרת סוכנת חשאית ילידת דרום-אפריקה ומורד מצבא אירלנד החופשית. החלק הראשון של הסרט, המפרט את שלבי ההכנה של המיבצע, את גיוס האנשים לצורך זה ואת התוויות התוכנית, עשוי בייעילות מיקצועית המזכירה את סיגנון פעולתו של הבמאי ג'ון סטורג'יס בהזדמנויות דומות קודמות (למשל הבריחה הגדולה), אולם משעוורת הפעולה לעיירת-החוף הבריטית שבה צריכה להתבצע החטיפה, נכנס לתמונה גורם רומנטי המסרב את התקדמות הסיפור. ואילו הסוף, שאינו יכול שלא להציג את תעומת בין הנאצים הטובים (כי כל המשתתפים בפעולה הם אבירים אצרי-לינפש) לבין אנגלים ואמריקאים שכישוריהם עומדים לא

בנואה ה-20

קורים ניסים

רוקי (מוגרבי, תל-אביב, ארצות-הברית) — היום קשה כבר להפריד בין האגדה למציאות בקשר לסרט זה. הוא עשה היסטוריה בקופה, הפך את הכוכב שכתב גם את התסריט, סילווסטר סטאלונה, לתגלית הגב-רית של השנה והוא החזיר את האגדה הקולנועית המס-תיימת ב"האפי אנד" לאופנה.

רוקי, למי שעדיין לא הספיק לגלות זאת בהמוני המאמרים שהתפרסמו עד עתה על הסרט, הוא מתאגרף בסוף הקאריירה שלו, הזוכה בהזדמנות חד-פעמית להתמודד עם אלוף העולם. לגבי אלמוני כמותו, שמעולם לא חרג ממסי גרת הזירות המפוקפקות מסוג ג', זו מתנה משמיים. ואם כי ברור לו שאינו יכול לקוות לניצחון, כל תיקויותו היא שבכו הרצון, במאמץ מסי אדיר בקרב ובאימונים שלפניו יוכל להופיע בכבוד ולהוכיח שהוא יותר מ"סתם ביריון מטומטם", כפי שהתייחסו אליו כל חייו.

אין ספק שבמה שנוגע לטכניקה הקולנועית, זהו מיבצע מרשים, בעיקר בדרך שבה נרשטת האחדה הבלתי-מסוייגת של הצופים, המוכנים עדיין להאמין בניסים ובנפלאות בתקופה זו המתוכננת והמתוחכמת. סטאלונה עצמו ניחן באישיות קולנועית חזקה במיוחד (אולי העובדה שסיפורו של רוקי דומה במיקצת סיפורו האישי שלו, מעלה את דרגת השיכנוע) וטליה שיר, המגלמת את ארוי סתו הביישנית הפורחת תוך כדי הסרט מפרוורון מכוער לברבור מטומה, מוסיפה ממד מלבב לכל הפרשה.

המצלמה הניידת מאד בטרטו העריכה הדרמאטית מפיי-ליים כל מחיצה בין הגיבור על המסך לצופה באולם, ומפאן

